

На основу члана 68. став 1. тачка 4. Закона о заштити природе („Сл. Гласник РС“ бр. 36/09, 88/10 и 91/10) и члана 14. Статута Јавног предузећа "Национални парк Ђердап", Доњи Милановац, Надзорни одбор ЈП "Национални парк Ђердап", Доњи Милановац на својој V седници одржаној дана 19.05.2014. године донео је

П Р А В И Л Н И К

О ОБЛИКУ, САДРЖИНИ И НАЧИНУ ПОСТАВЉАЊА ИНФОРМАТИВНИХ И ДРУГИХ ОЗНАКА НА ПОДРУЧЈУ НАЦИОНАЛНОГ ПАРКА ЂЕРДАП

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овај Правилник односи се на све ознаке на подручју Националног парка Ђердап које су функцији презентације и популаризације Националног парка Ђердап.

Информативна и друга обележја, у складу са овим Правилником, постављају се :

- 1) на подручју Националног парка Ђердап (објекти и активности у функцији Националног парка Ђердап)
- 2) у већим насељима (која се налазе у близини Националног парка Ђердап) и на свим прилазним путевима према Националном парку Ђердап.

Члан 2.

Овим Правилником утврђује се облик, садржина и начин постављања информативних и других обележја подручја, објеката и активности на подручју Националног парка Ђердап ради једнообразно установљеног садржајног, ликовног и техничког стандарда.

Члан 3.

Под обележјима, у смислу овог Правилника, подразумевају се опште и посебне тематске ознаке, у зависности од места и функције којој служе у пружању информација на подручју Националног парка Ђердап.

II ВРСТА, ВЕЛИЧИНА И САДРЖИНА ОЗНАКА

ВРСТА ОЗНАКА

Члан 4.

На подручју Националног парка Ђердап могу се постављати опште и посебне тематске ознаке.

Опште ознаке могу бити информативне, ознаке обавештења и путоказне ознаке.

Члан 5.

Опште информативне ознаке користе се:

- 1) на прилазним путевима Националном парку Ђердап,
- 2) на улазима у Национални парк Ђердап,
- 3) приликом обележавања природних и културно историјских вредности на раскрсницама на подручју Националног парка Ђердап,
- 4) приликом обележавања природних и културно историјских вредности на значајним тачкама на подручју Националног парка Ђердап.

Опште ознаке обавештења у Националном парку Ђердап користе се за обележавање ловишта, риболовног подручја и обележавање пешачких стаза.

Члан 6.

Посебне тематске ознаке на подручју Националног парка Ђердап користе се за обележавање:

- 1) првог и другог степена заштите,
- 2) информативних пунктова,
- 3) означавања насеља,
- 4) потопљених насеља и археолошких локалитета,
- 5) објеката за спорт и рекреацију (одморишта, видиковаци, места за ложење ватре),
- 6) објеката у функцији Националног парка Ђердап (семенски објекти, састојине, чеке, хранилишта и појилишта за дивљач, изворишта, водозхвати, противпожарне осматрачнице, радилишта и др.)
- 7) граница одсека, одељења и газдинске јединице,
- 8) интерпретативних – едукативних садржаја.

Члан 7.

На ознакама постављеним у складу са посебним прописима о начину обележавања заштићених природних добара додаје се лого Националног парка Ђердап и знак заштите природе и одговарајући графички и ближи текстуални прикази.

Члан 8.

Приликом обликовања ознаке, мора се водити рачуна о:

- 1) врсти ознаке (опште или посебне тематске),
- 2) предмету обележавања,
- 3) избору материјала за израду ознаке (дрво, метал, камен или комбинација наведених материјала),
- 4) локацији на којој се поставља ознака и расположиви простор за презентацију.

Члан 9.

Ликовно-графичко решење ознаке објеката у функцији Националног парка Ђердап заснива се на обавезној примени основних елемената визуелног идентитета Националног парка Ђердап и знака заштите природе на основу врсте ознаке и предмета обележавања.

Члан 10.

Ознаке, из овог Правилника, морају се израдити од квалитетног тврдог материјала (дрво, камен, метал или њихова комбинација) отпорног на атмосферске услове (киша, снег, ветар, сунце) и утицаја штеточина (инсеката и гљива трулежница).

За израду ознака могу се, у зависности од врсте ознаке предмета означавања и жељеног ефекта презентације, користити природни материјали са подручја Националног парка: дрво (квалитетна храстовина), камен (гранит, кречњак и сл.) као и нерђајући метали, легуре метала (бронза, елоксирани алуминијум, гвожђе - заштићено од корозије).

На коначан избор материјала за конструкцију, пре свега утичу: величина ознаке, конструктивни распон и локација постављања конструкције ознаке.

Члан 11.

Приликом обликовања ознака и завршне материјализације, као архитектонски (обликовни, ликовно-графички и функционални) елемент, у зависности од предмета и места постављања, могуће је применити и постављање надстрешнице, мањег вишеводног крова, мат или ретрорефлектујуће фолије (као заштитни материјал ликовно-графичког приказа ознаке) и друге додатне материјале примерене објекту и месту обележавања.

Члан 12.

Основна боја подлоге ликовно-графичког решења дрвене ознаке је природна боја дрвета (уз обавезну дубинску инпрегнацију против влаге, инсеката и гљива трулежница). Дрво се такође може и тонирати, у зависности од предмета и места обележавања, са црним, тамно браон или сличним тонером (бајц, садолин и сл.). Боја типографије текста и графике, у зависности од боје подлоге, је црна или бела.

Основна боја подлоге ликовно-графичког решења камене ознаке је природна боја камена, са применом типографије слова и графике у техници

баррељефа, а у складу са важећим стандардом визуелног идентитета Националног парка Ђердап.

Основна боја подлоге ликовно-графичког решења ознаке код елемената од гвожђа (обавезна је претходна заштита од корозије) је бела, маринско плава или жуто-окер боја, у зависности од врсте ознаке, места постављања и избора типографског решења. Код примене елоксираног алуминијума, нерђајући метали, месинга и сличних материјала, боја подлоге је природна боја материјала - а типографија текста и графике представљени су у бар рељефу.

САДРЖАЈ И ВЕЛИЧИНА ОЗНАКЕ

Члан 13.

Под садржајем ознаке подразумева се ликовно-графичко решење саме ознаке.

Све ознаке из члана 3. овог Правилника обавезно садрже основне елементе визуелног идентитета Националног парка Ђердап: знак, логотип и боју, као и знак заштите природе.

Поред наведених основних елемената из става 1. овог члана ознака обавезно садржи : назив предмета обележавања (из члана 3. овог Правилника), схематски приказ подручја Националног парка Ђердап и обележено место постављања ознаке (у циљу оријентације у простору), мањих димензија, осим за путоказну ознаку и ознаке обавештења.

Члан 14.

Под величином ознаке подразумева се димензија површине или табле на којој се презентује ликовно-графички приказ. У величину ознаке не улазе димензије конструкције које носе ознаку.

Величина ознаке је различита, у зависности од врсте ознаке, и креће се у распону од 0,15 x 1,20 m до 2,0 x 7,0 m (*прилог бр. 1-5*).

Члан 15.

Поред заједничких елемената ликовно-графичког и текстуалног садржаја, из члана 14. овог Правилника, свака од група ознака из члана 3. овог Правилника садржи и своје посебне симболе и садржаје.

Члан 16.

Опште информативне ознаке садрже:

- 1) назив управљача, односно Национални парк Ђердап
- 2) текст: "Под заштитом је државе".
- 3) графички приказ ситуације подручја Националног парка Ђердап са назначеном локацијом постављене ознаке и легендом графичког приказа плана,
- 4) умањен графички приказ подручја Националног парка Ђердап са местом (локацијом) означавања.

Члан 17.

Димензије општих информативних ознака су међусобно различите и то:

- 1) Информативна ознака на прилазним путевима Националном парку Ђердап има димензије табле 1,00 x 0,70 m (*прилог бр. 3*)
- 2) Информативна ознака на примарним улазима у Национални парк Ђердап има димензије табле 6,30 x 2,20 m (*прилог бр. 1*), а на секундарним улазима у Национални парк Ђердап има димензије табле 3,50 x 1,50 m (*прилог бр. 2*).
- 3) Информативна ознака природних и културно историјских вредности на подручју Националног парка Ђердап има димензије табле: 3,50 x 1,50 m (*прилог бр. 2*).

Члан 18.

Ознаке обавештења из члана 5. овог Правилника обавезно садрже назив предмета обележавања и умањен графички приказ подручја Националног парка Ђердап са местом (локацијом) означавања.

Димензије општих ознака обавештења на подручју Националног парка Ђердап су међусобно исте и то:

- 1) Ознака обавештења за обележавање ловишта има димензије табле 1,00 x 0,70 m (*прилог бр. 3*).
- 2) Ознака обавештења за обележавање риболовног подручја има димензије табле 1,00 x 0,70 m (*прилог бр. 3*). Табла је обојена жутом бојом, а текст се исписује штампаним словима црне боје, која заузимају најмање 80% површине табле. Ова ознака обавезно садржи: назив рибарског подручја, назив, адресу и контакт телефон корисника рибарског подручја и леву и десну стрелицу изнад којих је уписана у метрима удаљеност граница рибарског подручја од места на коме је табла постављена.
- 3) Ознака обавештења за обележавање унутар риболовног подручја има димензије табле 1,00 x 0,70 m (*прилог бр. 3*). Табла је обојена жутом бојом, а текст се исписује штампаним словима црвене боје, која заузимају најмање 80% површине табле. Ова ознака обавезно садржи: назив рибарског подручја, назив, адресу и контакт телефон корисника рибарског подручја и леву и десну стрелицу изнад којих је уписана у метрима удаљеност граница рибарског подручја од места на коме је табла постављена.
- 4) Ознака обавештења за обележавање пешачке стазе има димензије табле 1,00 x 0,70 m (*прилог бр. 3*).

Члан 19.

Путоказне ознаке на подручју Националног парка Ђердап обавезно садрже: нумерички приказ растојања (удаљености) од места постављања путоказне ознаке до назначеног места и знак усмереног кретања

Димензије табле је 0,80 x 0,15 m (*прилог бр. 4*).

Члан 20.

Посебне тематске ознаке на подручју Националног парка Ђердап (осим граничних ознака) обавезно садрже: назив објекта обележавања (на српском и енглеском језику), графички приказ плана подручја обележавања са назначеном локацијом постављене ознаке и легендом графичког приказа плана, умањен графички приказ подручја Националног парка Ђердап са местом (локацијом) означавања и информације везане за објекат обележавања (на српском и енглеском језику).

Димензије посебне тематске ознаке на подручју Националног парка Ђердап су међусобно различите и то:

- 1) Посебна тематска ознака за обележавање првог степена заштите има димензије табле 3,50 x 1,50 m. *(прилог бр. 2)*
- 2) Посебна тематска ознака за обележавање информативног пункта има димензије табле 3,50 x 1,50 m. *(прилог бр. 2)*
- 3) Посебна тематска ознака за означавање назива насеља има димензије табле 3,50 x 1,50 m. *(прилог бр. 2)*
- 4) Посебна тематска ознака за означавање потопљених насеља и археолошких локалитета има димензије табле 3,50 x 1,50 m. *(прилог бр. 2)*
- 5) Посебна интерпретативна ознака има димензије табле 1,00 x 0,70 m.
- 6) Посебна тематска ознака за обележавање објеката за спорт и рекреацију (одморишта, видиковци, места за ложење ватре) има димензије табле 1,00 x 0,70 m.

Члан 21.

Ознака за обележавање границе заштићеног природног добра Националног парка Ђердап (у даљем тексту: границе Националног парка Ђердап) је хоризонтална линија жуте боје ширине 10 cm. Ознака границе Националног парка Ђердап поставља се по линији катастарског разграничења и мора се догледати. Када се граница Националног парка Ђердап поклапа са границом газдинске јединице, шумског одељења, одсека и др. ознака границе може да се постави изнад или испод постојеће ознаке.

Посебна тематска ознака за обележавање граница степена заштите:

- 1) I степена обележава се са хоризонталном линијом жуте боје ширине 5,00 cm и
- 2) II степена обележава се са две хоризонталне линије жуте боје од по 5,00 cm међусобног размака 5,00 cm.

Члан 22.

Посебна тематска ознака за обележававање граница газдинских јединица, на терену, састоји се од три хоризонталне линије црвене боје које се налазе једна испод друге на међусобном растојању од 3-4 cm. Дужина граничних линија за стабла пречника до 24 cm износи 5/8 пречника а за стабла пречника преко 24 cm износи 10-15 cm. Ознака границе поставља се по линији границе између газдинских јединица (гребен, поток, пут...) и мора се догледати црвеним тачкама пречника 3-4 cm које се постављају у правцу границе.

Посебна тематска ознака за обележававање граница одељења, на терену, састоји се од две хоризонталне линије црвене боје које се налазе једна испод друге

на међусобном растојању од 3-4 cm изнад којих се уписују арапски бројеви одељења величине 10 cm. Дужина граничних линија за стабла пречника до 24 cm износи 5/8 пречника а за стабла пречника преко 24 cm износи 10-15 cm. Ознака границе поставља се по линији границе између одељења (гребен, поток, пут...) и мора се догледати црвеним тачкама пречника 3-4 cm које се постављају у правцу границе.

Посебна тематска ознака за обележавање граница одсека, на терену, састоји се од једне хоризонталне линије црвене боје изнад које се уписују мала латинична слова одсека величине 10 cm. Дужина граничне линије за стабла пречника до 24 cm износи 5/8 пречника а за стабла пречника преко 24 cm износи 10-15 cm. Ознака границе поставља се по линији границе између одсека и мора се догледати црвеним тачкама пречника 3-4 cm које се постављају у правцу границе.

Члан 23.

Остале посебне тематске ознаке за обележавање објеката у функцији Националног парка Ђердап (семенски објекти, састојине, чеке, хранилишта и појилишта за дивљач, изворишта, водозахвати, противпожарне осматрачнице, радилишта и др.) имају димензију табле 0,50 x 0,30 m. (прилог бр. 5)

Члан 24.

Основна типографија слова и писма, осим логотипа, јесте ћирилица (тип слова „Аријел“ или „Хелветика медијум“) за текст и поруке на српском језику и латиница (тип слова „Аријел“, „Хелветика медијум“) за текст и поруке на енглеском језику (или другом страном језику у зависности од потреба обележавања).

МЕСТО, НАЧИН И УСЛОВИ ПОСТАВЉАЊА ОЗНАКА И ДРУГИХ ОБЕЛЕЖЈА

Члан 25.

Ознаке се постављају на местима, која су визуелно и структурално погодна за пренос информације, а у складу са условима утврђеним овим Правилником.

Члан 26.

Када се врши просторно обележавање, ознаке се постављају на почетку, током и на крају одређене локације - простора обележавања.

Када се врши појединачно обележавање, ознаке се постављају на прилазу и самом предмету обележавања.

Приликом постављања појединачних ознака максимално се поштује особеност самог предмета обележавања. Ознака ни на који начин не сме угрожавати или скрнавити предмет обележавања.

Члан 27.

У зависности од врсте ознака и места постављања, различит је и начин постављања ознака.

Табла, као један од најраспрострањенијих видова презентације основне поруке ознаке, поставља се на један или више носача од тврдог материјала, ако се не поставља на сам предмет обележавања. Ако је ознака од камена, она омогућава посебене обликовне могућности.

Члан 28.

За правилно и примерено коришћење постављене ознаке, а у складу са овим Правилником, потребно је обезбедити приступ месту постављања ознаке и на адекватан начин је приближити посетиоцу.

Основни услов уређења локације, на којој се поставља ознака, је поштовање амбијента.

РЕШЕЊЕ О ПОСТАВЉАЊУ ОЗНАКЕ

Члан 29.

Поступак за издавање решења о постављању ознаке (опште или посебне), осим за ознаке у путном појасу државног пута I и II реда и на градском грађевинском земљишту на подручју Националног парка Ђердап, покрене правно или физичко лице подношењем захтева Јавном предузећу "Национални парк Ђердап", Доњи Милановац, ул. Краља Петра I бр.14 .

Подносилац захтева из става 1. овог члана, дужан је да уз захтев приложи:

- 1) прецизан садржај ознаке,
- 2) предлог локације ознаке,
- 3) предлог материјализације ознаке,
- 4) доказ о праву коришћења локације, за коју се траже услови
- 5) копију ажурираног извода из геодетског плана парцеле (локације)
- 6) Решење о условима заштите природе од стране Завода за заштиту природе Србије

Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“ може наплатити накнаду, за постављање и држање ознаке за које издаје решење, у складу са „Одлуком о накнадама за коришћење заштићеног подручја Националног парка Ђердап“.

Члан 30.

Решење о постављању ознаке у Националном парку Ђердап издаје Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац на основу одредби овог Правилника.

Решење садржи податке о локацији, фото - документацији локације, техничким стандардима о облику, садржини и начину постављања ознака.

Подаци о локацији утврђују се на ажурираном изводу из геодетског плана (издатог од надлежне службе за катастар непокретности) који садржи :

- 1) број катастарске парцеле, на којој се поставља ознака
- 2) делове ближег подручја (окужења) локације и приступних саобраћајница (прилаза) са графичким и бројчаним подацима о нивелационим и регулационим карактеристикама
- 3) приказ подземних и надземних инсталација (ако постоје) са местима прикључка
- 4) ажурирани приказ постојећих објеката и објеката на суседним парцелама, који нису унети у катастарски операт - други подаци од значаја за припрему техничке документације ознаке

Формат фотографије постојећег стања локације на којој се планира постављање ознаке је 13,00 x 18,00 cm. Најмањи број фотографија проистиче на основу специфичности локације, а не може бити мање од две.

Технички стандарди о облику, садржини и начину постављања ознаке садрже: врсту ознаке, место постављања ознаке (локацијски услови постављања ознаке), архитетектонско обликовање ознаке, ликовно-графички, текстуални и технички садржај ознаке и начин постављања ознаке (уређење локације).

Члан 31.

Ознаке у путном појасу Државног пута I и II реда на подручју Националног парка Ђердап постављају се на основу одобрења надлежног Министарства за саобраћај Републике Србије, ЈП „Путеви Србије“ Београд, односно другог правног лица које управља државним путевима по претходно прибављеном Мишљењу ЈП „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац.

Ознаке на градском грађевинском земљишту на подручју Националног парка Ђердап издаје надлежни орган за послове урбанизма општинске управе општине на којој се налази локација обележавања по претходно прибављеном Мишљењу ЈП „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац.

Члан 32.

За постављање службених табли и других ознака које су утврђене прописима у области туризма, саобраћаја и јавних путева, водопривреде и енергетике није потребно прибављање решења о постављању ознака из члана 29. и 30. овог Правилника.

III ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 33.

Ознаке на подручју Националног парка Ђердап, које се постављају на основу овог Правилника, а у функцији су презентације и популаризације Националног парка Ђердап, постављају се у складу са динамиком обележавања Националног парка Ђердап, а на основу „Програма управљања Националним парком Ђердап“ за текућу годину.

Члан 34.

Даном ступања на снагу овог Правилника предстаје да важи „Правилник о облику, садржини и начину постављања информативних и других обележја у Националном парку Ђердап“ усвојен од стране Управног одбора Јавног предузећа "Национални парк Ђердап" Одлуком број 118/8 од 12.04.1995. године.

Овај правилник ступа на снагу даном доношења, а објавиће се на веб сајту Националног парка Ђердап www.npdjerdap.org.

*НАДЗОРНИ ОДБОР ЈП „НАЦИОНАЛНИ ПАРК ЂЕРДАП“
ДОЊИ МИЛАНОВАЦ*

Број: _____/_____
Датум: 19.05.2014. год.

Председник Надзорног одбора
Мр Зоран Шкобић, дипл. економиста

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ:

Правни основ:

Правни основ за израду „Правилника о облику, садржини и начину постављања информативних и других обележја у Националном парку Ђердап“ јесу обавезе проистекле из члана 68. став 1. тачка 4. Закона о заштити природе („Сл. Гласник РС“ бр. 36/09, 88/10 и 91/10) којим је утврђена обавеза Управљача (у овом случају ЈП "Национални парк Ђердап") да, цитат „*обележи обележи заштићено подручје, границе и режиме заштите у складу са посебним правилником о начину обележавања*“ завршен цитат и члана 28. Статута Јавног предузећа "Национални парк Ђердап", Доњи Милановац којим је регулисана обавеза доношења општинских аката самим тим и правилника, цитат „*којима се на општи начин уређују одређена питања*“ завршен цитат.

Извори за израду:

У изради овог Правилника коришћени су следећи извори:

1. Закон о заштити природе („Сл. Гласник РС“ бр. 36/09, 88/10 и 91/10)
2. Статут Јавног предузећа "Национални парк Ђердап", Доњи Милановац од 25. септембра 2013. године на који је добијена сагласност Владе Републике Србије („Сл. Гласник РС“ бр. 026/2014)
3. Правилник о начину обележавања заштићених природних добара ("*Службени гласник РС*", бр. 30/92, 24/94 и 17/96).
4. „Правилник о облику, садржини и начину постављања информативних и других обележја у Националном парку Ђердап“ урађен 1995. године, текст и ликовно-графичко решење Драган Дрндаревић, дипл. инж. архитектуре. Правилник усвојен од стране Управног одбора Јавног предузећа "Национални парк Ђердап" на седници одржаној 12.04.1995. године.
5. „Правилник о начину обележавања граница рибарског подручја“ ("*Службени гласник РС*", бр. 30/92, 24/94 и 17/96).
6. „Правилник о систему информативних ознака и њиховом постављању“ за ЈП „Национални парк Копаник“ урађеног од стране Предузећа „Ретур“ Београд, текстуална, графичка и ликовна обрада Слободан Митровић, дипл. инж. арх. са сарадницима, 1996. године, потписан од стране Слободана Митровића и оверен печатом Предузећа „Ретур“
7. „Правилник о облику, садржини и изгледу ознака и друге сигнализације за обележавање Граничног прелаза и његовог подручја и облику, садржини и начину постављања Посебних табли и сигнализације којима се упозорава на приближавање граничној линији, („Сл. Гласник РС“ бр. 11/2013)
8. Изглед садржаја семенске састојине
9. Лист Југословенског стандарда са обавезном применом: Шумски знакови Обележавање границе и стабилизација, граничних знакова ЗНАК ГРАНИЦЕ ПРИЗНАТИХ СЕМЕНСКИХ САСТОЈИНА ЈУС D.A0.328 II-1969.
10. Просторни план подручја посебне намене Националног парка „Ђердап“ („Сл. Гласник РС“ 43/2013)

Образложење основних решења:

Основни циљ и задатак израде наведеног Правилника састоји се у :

1. у обезбеђивању и уређењу јединственог начина обележавања свих заштићених природних и културних вредности Националног парка Ђердап на основу јединствено установљеног садржајног, ликовно - графичког и техничког стандарда
2. ради једноставног и прецизног преношења порука, заштите и коришћења целокупног подручја Националног парка Ђердап и
3. потпуније презентације и информисаности корисника о свим заштићеним природним и културним вредностим Националног парка Ђердап

Обрађивач:
Служба заштите и развоја
ЈП „Националног парка Ђердап“